buro Yokota, profesor university v Tokiu uveřejňuje práci: »Begriff und Gliederung der Verfassung der Völkerrechtsgemeinschaft«.

Kelsenův sborník jest pro všechny přívržence normativní teorie nad jiné pádným důkazem, že tato teorie přestala býti, jak měl jsem příležitost již napsati v předmluvě k svému překladu Merklovu »Obecného práva správního«, záležitostí jedincovou, nýbrž že stala se školou, a to, soudě podle různých národností autorů Sborníku, školou velikého rozšíření. I tato škola má ovšem své určité nedostatky, mezi něž na prvém místě patří, že nepokusila se dosud vybudovati soustavné teorie interpretace. Jest tomu tak proto, poněvadž formálních problémů jest prozatím tolik, že se k obsahovým problémům dosud nedostala. Přes tyto nedostatky — které bychom ovšem měli spíše nazvati mezerami, dosud nevyplněnými, než nedostatky — a které zračí se samozřejmě i ve Sborníku, v němž dominují články, zabývající se formami právních řádů, a contrario článků, které by se zabývaly — samozřejmě že s obecného hlediska — obsahem právních řádů, pokud se týče jeho interpretací, sáhne jistě po Sborníku jako po jedné z nejzajímavějších a nejoriginálnějších juristických knih, poslední dobou vyšlých i ten, jehož pozornost jest více obrácena k obsahovým problémům právním.

Václav Chytil.

Výroční zpráva zemského úřadu práce v Brně za rok 1931. V dnešních, hospodářsky a sociálně velmi pohnutých dobách, nabývá cyklostilovaná, každoročně obvykle pořizovaná zpráva zemského úřadu práce zvláštní důležitosti a významu jako dokument o kritickém stavu pracovním, jehož jsme již po dvě léta svědky. Zemský úřad práce (8. oddělení zemského úřadu) s 45 okresními úřady práce, rozmnoženými během roku 1931 o 8, působil jednak jako zprostředkovatel práce — obvyklá jeho funkce —, jednak byla mu přidělena i rozsáhlá agenda další, jmenovitě vydávání průkazních lístků nezaměstnaným (které slouží za podklad statistice nezaměstnaných, obsažené ve Zprávě), výkon mléčné akce, stravovací akce, dětské akce, opatřování nouzových prací a pod. Ze zajímavých číslic Zprávy uvádím: stravovací akce vyžádala si za rok 1931 nákladu 24,782.127 Kč. Nouzových prací se podařilo opatřiti u obcí a okresů za 154,716.000 Kč, při nichž nalezlo práci 20.687 osob. Během roku bylo registrováno 312.670 nezaměstnaných. Úřad práce umístil z toho více jak 40%. Pokud se týče jednotlivých výrobních odvětví, byl nedostatek zemědělské čeledi, jinak téměř všude nezaměstnanost. Největší nezaměstnanost vykazoval textilní průmysl, průmysl stavební (nezaměstnanost přechodná) i sklářský. Uspokojivě pracovaly v celku automobilky.

Ch.

Dr. Václav Hora: Soudní řízení nesporné. (Základní zásady podle zák. ze dne 19. června 1931 č. 100. Sb. z. a n. a předpisy příslušnosti.) Nákladem vlastním, v komisi »Všehrdu«. 8°, stran 180. Praha 1931. — Podle vlastních slov autorových v předmluvě má tento spis dvojí účel: Jednak má býti učebnicí pro studium řízení nesporného, jednak napomáhati praxi při užívání zákona č. 100/1931 o základních ustanoveních soudního řízení nesporného. Předpis § 1 odst. 2 tohoto zákona stanovící pouhou subsidiární platnost jeho, způsobil, že v obojím směru jest systematického zpracování zásad řízení nesporného naléhavě třeba. Množství zákonů odkazujících na nesporné řízení zejména v nejnovější době úpravu nejrozmanitějších poměrů, působí, že nový zákon v důsledku své subsidiární platnosti neprojeví se vždy stejnou měrou. Spis pak vykládá systematicky, jak se jeví nesporné řízení podle tohoto nového zákona, podává vysvětlení o hlavních zásadách i postupu tohoto řízení, jednotlivých institucích i osobách v řízení tom se vyskytujících a poukazuje neustále na to, pokud v tom kterém případě platí předpisy nového zákona nebo předpisy zákonů zvláštní, jakož i kterých předpisů zákona o řízení sporném třeba použíti i v řízení nesporném. Nutno uznati, že autoru

podařilo se při nevelkém rozsahu spisu podati výstižný nástin nesporného řízení a včleniti nový zákon v soulad se zásadami řízení, jak se jeví podle zvláštních zákonů řízení toho se týkajících. Důležitost tohoto nového zákona a podpůrná jeho platnost působící, že není vždy snadno přímo ze zákona poznati, zda v konkretním případě platí tento zákon všeobecný, či některý zákon zvláštní, dodává spisu tomuto zvláštní ceny pro praxi, takže bude jistě důležitým vodítkem při tvoření nové praxe na jeho podkladě. Pro studující nebude obsah spisu, pokud vybočuje z rámce učebnice a řeší pochybné neb kontroversní otázky, působiti žádných zvláštních potíží, neboť jest vždy možno snadno rozeznati, kde se jedná o prostý systematický výklad zákona, a kde opět řešeny jsou otázky mající význam pro praxi. je.

Dr. Pavel Herrnheiser: Racionalisace ve veřejné správě. Nákladem Ot. Janáčka, Praha 1931, stran 48, cena 12 Kč. — Autor obírá se otázkou právě tak ožehavou jako aktuelní zejména v poslední době. Neřeší však jak racionalisace ve veřejné správě má býti provedena, nýbrž nadhazuje možnosti racionalisace a ukazuje na praktických příkladech, jak ji lze dosáhnouti. Základní vada tkví v systému, nikoliv v úřednictvu. Okruh úkolů veřejné správy jest dnes větší a mnohonásobnější než za starého mocnářství, při čemž aparát, kterým chtějí úřady zvýšené úkoly zvládnouti, jest pořád stejný jako před sto lety a zůstal právě tak nezměněně zachován, jako úřední metody pracovní. Stare kancelářské předpisy, které mohly býti dobré v době vzniku, platí za změněných poměrů ještě dnes. Na tyto okolnosti autor správně poukazuje. V druhé kapitole mluví o službě veřejnosti, která jest tolik v dnešní době úřady zanedbávána a začíná hned při prvním styku s úřady — s nedostatkem možné orientace. Uvádí příklady z ciziny, kde službu veřejnosti chápou jinak než naše úřady, pojednává o premiovém systemu, který se mnohde dobře osvědčil. V kapitole »Budovat a ne bourat!« kritisuje způsob »racionalisace«, provedené u nás restrikcí úředníků dokládaje, že propuštění úřednictva bez zmenšení práce jest demagogií. Nesmíme propouštěti personál, aniž bychom zjednodušili práci, nesmíme škrtati výdaje aniž bychom se předem přesvědčili, že jsou opravdu nepostrádatelné. Poukazuje na překážky, jež jsou spojené se zavedením každé novoty, zdůrazňuje, že organisátor musí přesvědčovati, aby úředník byl získán pro věc a podaří-li se mu to, pak jest úspěch zajištěn. V závěrečné kapitole »Kterou cestou« uvádí příklady, jakým způsobem organisovali v cizině, dokládaje, že již u nás pracují v několika ministerstvech komise, které se obírají racionalisačními otázkami.

Autor apeluje na vystříhání se slepého používání metod amerických, neboť přeceňování ciziny, které jest u nás tak časté, mívá v zápětí, že napodobujeme cizí příklady, neujišťujíce se dříve, jsou-li snad též i u nás splněny pro ně všechny předpoklady. Klade heslo: z j e d n o d u š i t i — ale neučiniti správní aparát strojem, s j e d n o t i t i — ale nepěstovati bezduchý schematismus, z o r g a n i s o v a t i — ale nepřeorganisovati.

Pojednání předchází předmluva význačného pracovníka na poli racionalisace Dra R. K o l l a r a. Jest jisto, že racionalisace a s ní spojená reorganisace — uskuteční-li se vůbec, bude trvati ještě dlouhou dobu. Nelze předvídati všech důsledků jakých bude míti. Záleží na tom, kterou cestu si vybéře. Zdá se mi však, že v racionalisaci veřejné správy tkví jedno velké nebezpečí — zvýšení nezaměstnanosti a jest otázka, zda toto nebezpečí vyváží ono plus racionalisací získané. To však jest již věc, která by vybočovala z mezí recense předmětné knihy.

Dr. Štafl.

Zodpovědný redaktor Dr. Karel Novák. — Tiskl B. Stýblo v Praze, Václavské nám. 32